

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Filozofická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2011

Nikola FIKROVÁ

**FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLOMOUCI**

KATEDRA SLAVISTIKY

**PREZENTACE RUSKÉ DIVADELNÍ SCÉNY ČESKÉMU
DIVÁKOVÍ**

(Театр музыки и драмы Стаса Намина)

Bakalářská práce

Vypracovala: Nikola Fikrová

Vedoucí práce: PhDr. Milena Machalová

OLOMOUC 2011

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, pouze s použitím uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne 26. 4. 2011

Děkuji PhDr. Mileně Machalové za odborné vedení bakalářské práce a za poskytování cenných rad a připomínek při vypracovávání této práce.

OBSAH

ÚVOD	6
1 VÝVOJ DIVADLA V MOSKVĚ OD R. 1950.....	7
2 VZNIK A CHARAKTERISTIKA DIVADLA STASE NAMIMA	17
2.1 Zakladatel divadla Stas Namim	13
2.2 Centrum Stase Namima	16
2.3 Repertoár divadla.....	17
2.3.2 Волосы (Vlasy).....	17
2.3.3 Дом Бернарды Альбы (Dům Bernardy Alby).....	20
2.3.4 Иисус Христос – Суперзвезда (Jesus Christ Superstar).....	21
2.3.5 Пизанская башня (Šikmá věž v Pise).....	22
2.3.6 Портрет Дориана Грея (Obraz Dorigana Graye).....	23
2.3.7 Снежная королева (Sněhová královna)	25
2.3.8 Алиса в Стране чудес (Alenka v říši divů).....	26
2.4 Recenze.....	28
2.4.1 Výběr z recenzí na inscenaci Волосы	27
2.4.2 Recenze na inscenaci Иисус Христос - Суперзвезда	28
2.4.3 Recenze na inscenaci Пизанская башня.....	29
ZÁVĚR.....	30
РЕЗЮМЕ	32
ANOTACE	36
BIBLIOGRAFIE	37
PŘÍLOHY	40

ÚVOD

Hlavním tématem této bakalářské práce je Presentace ruské divadelní scény českému divákovi. Pro výběr tohoto tématu jsem se rozhodla ze dvou důvodů. Jednak proto, že divadlo je mi odjakživa velice blízké, a jednak z toho důvodu, že myšlenka toho, přiblížit ruskou divadelní scénu českému publiku, mi přišla velice zajímavá a lákavá.

V celém Rusku je ale divadel nespočet a důkladný rozbor a popis každého z nich by vydal minimálně na jednu knihu. Proto je celkový záběr bakalářské práce zúžen pouze na divadla v Moskvě. Jelikož osobně preferuji představení muzikálová a činoherní, snažila jsem se v široké škále moskevských divadel najít scénu takovou, která by se svým zaměřením a repertoárem podobala například brněnskému Městskému divadlu, protože právě toto divadlo je mi nejbližší. Na internetu jsem objevila stránky divadla, které nese název *Театр музыки и драмы Стаса Намина* a splňuje všechna kritéria, která jsem si stanovila. Navíc se domnívám, že způsob, jakým prezentuje své inscenace, je velice přitažlivý i pro mladé publikum. Také tento fakt byl pro výběr divadla k prezentaci rozhodující, jelikož umění přitáhnout mladé lidi do divadla je podle mého názoru také ukazatelem schopnosti šířit kulturu tam, kde je to zapotřebí, protože svět divadla je bohužel dnešní mládeži v mnoha případech více než vzdálený. Přesvědčující pro mě byla i osobní návštěva divadla, kde jsem se utvrdila v tom, že se jedná o divadlo, které velice přijatelným a zábavným způsobem dokáže zaujmout diváky všech věkových kategorií.

Nehledě na to, že hlavním tématem bakalářské práce je prezentace jedné konkrétní divadelní scény, snahou je lehce nastínit také historický vývoj divadelnictví v Moskvě, kdy se zaměřuji na časový horizont od roku 1950 do současnosti. Dále se tedy soustředím na přiblížení *Театра музыки и драмы Стаса Намина*. Jednotlivé kapitoly jsou věnovány jeho zakladateli, myšlence vzniku divadla, Centru Stase Namina, které funguje jako nedílná součást celého divadelního komplexu, a samozřejmě repertoáru. Inscenace, které mne zaujaly nejvíce, se pokouším popsat podrobněji. Pozornost věnuji také recenzím, které o divadle vyšly v tisku nebo na internetu.

Hlavním cílem práce je tedy seznámit českého diváka s konkrétní moskevskou divadelní scénou a vytvořit praktický glosář se základními pojmy a termíny z oblasti divadla.

1. VÝVOJ DIVADLA V MOSKVĚ OD ROKU 1950

Jelikož jsem si jako hlavní téma své bakalářské práce vybrala prezentaci existenčně mladého moskevského divadla, nástin historického rozvoje divadla v Moskvě zaměřím až na období od roku 1950.

V důsledku Velké vlastenecké války zaniklo v Rusku mnoho divadel. Stalo se tak hlavně proto, že jim byly, s výjimkou divadel státních, odebrány vládní dotace. Do roku 1953 jich zbylo pouze 250. V roce 1953 zemřel Josif Vissarionovič Stalin, čímž nastala pro ruské divadlo doba změn. Nehledě na to, že se období svobody střídalo s obdobím zákazů, obecně se situace uvolnila. Přesto byl však na divadla stále vyvíjen nátlak. Stěžejním stylem byl realismus a hlavním cílem a úkolem divadla byla didaktičnost¹, což znamená, že divadlo se obsahem svých představení snažilo zapůsobit na diváka a ovlivnit jeho další smýšlení, mělo výchovnou tendenci.

Nová divadelní estetika se znovu vytvářela v Moskvě a v Petrohradě. Pro moskevskou scénu byl velmi významným činitelem režisér a divadelní pedagog Anatolij Efros, jehož kterékoliv představení pokaždé vyvolalo vlnu zájmu diváků a kritiků. V roce 1954 se Efros postavil do čela divadla *Центральный детский театр* (Centrální dětské divadlo) a začal shromažďovat nadějně a talentované mladé lidi, což vedlo nejen k vytvoření nového uměleckého programu, ale v podstatě k počátku nové divadelní epochy. V roce 1957 bylo totiž založeno divadlo *Современник* (Současník), jehož divadelní soubor, který byl tedy výsledkem Efrosovy činnosti, se pustil do tvorby nových představení s takovým entuziasmem, jakým si u diváků vysloužil obrovské uznání.² Úspěch divadla *Современник* je příkládán jeho odlišnosti od jiných divadel. Zaměřoval se především na představení, která odrážela současný život, a upřednostňoval jednoduché scény před složitými výpravami, charakteristickými pro *Московский художественный академический театр* (Moskevské umělecké divadlo), ze kterého také *Современник* převzal spoustu svých členů.³

¹ Brockett O. G. *Dějiny divadla*. 8. vydání, Praha, 1999. ISBN 80-7106-364-9 (Nakladatelství Lidové noviny), s. 665

²http://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/teatr_i_kino/RUSSKI_TEATR_TEATR_ROSSII.html?page=0,12 (navštíveno 5. 3. 2011)

³ Brockett O. G.: *Dějiny divadla*. 8. vydání, Praha, 1999. ISBN 80-7106-364-9 (Nakladatelství Lidové noviny), s. 668

V 60. letech začal upadat zájem diváků o *Московский художественный академический театр (MXAT)* a to v důsledku uvolnění, které se projevilo například snížením propagandistických tendencí, povolením ruských her, dříve zakázaných, a zároveň i zařazením mnohých zahraničních her do repertoáru ruských divadel. Zatímco jméno *MXATu* ztrácelo svou vážnost, do popředí se dostávala jiná divadla.⁴

V roce 1963 vzniklo v Moskvě v oblasti Izmajlovo první stálé divadlo pro hluchoněmé. Byl jím *Театр мимики и жеста* (Divadlo mimiky a gesta), jehož scénickými výrazovými prostředky jsou pantomima, hudba a tanec. Také plynulost pohybu a dokonale propracovaná gesta umožňují hluchoněmému divákovi navštívit představení, přičemž celý děj doprovází hlasatel, který představení synchronicky ozvučuje.⁵

Významným mezi moskevskými divadly bylo a stále je divadlo *Государственный академический театр имени Вахтангова* (Vachtangovovo státní akademické divadlo) stojící na proslulé ulici Arbatskaja. Od roku 1939 až do roku 1968 zde zastával funkci hlavního režiséra Ruben Nikolajevič Simonov, kterému v roce 1962 nabídli místo v Malém divadle, ale Simonov zůstal věrný své domácí scéně. Po jeho smrti převzal funkci vedoucího souboru a režiséra Jevgenij Rubenovič Simonov. Divadlo řídil téměř 18 let a za tuto dobu zaznamenalo mnoho dílčích úspěchů. Simonov v roce 1987 vystřídal Michail Alexandrovič Uljanov. Za dobu jeho působení se v divadle střídala spousta herců a režisérů, z nichž každý měl pro divadlo svůj přínos. Přestože Uljanov v roce 2007 zemřel⁶, divadlo stále funguje a o jeho představení je obrovský zájem. Sama jsem divadlo navštívila a mohu potvrdit, že diváků přišlo mnoho a vstupenky byly skutečně těžko k dostání. Pokud herci předvádějí stále tak skvělé výkony, jako v Čechovově inscenaci *Racek*, kterou jsem měla možnost zhlédnout, není se čemu divit.

Své místo má v Moskvě bezpochyby *Театр на Таганке* (Divadlo na Tagance), dříve *Московский театр драмы и комедии* (Moskevské divadlo dramatu a komedie). Přejmenováno bylo podle předměstské lokality, kde se nachází. Od roku 1964 ho vedl Jevgenij Ljubimov. Divadlo ve své činnosti využívalo nejrůznějších výrazových prostředků. Charakteristickými prvky zde byl tanec, pantomima, dynamika pohybu,

⁴ Brockett O. G.: *Dějiny divadla*. 8. vydání, Praha, 1999. ISBN 80-7106-364-9 (Nakladatelství Lidové noviny), s. 666

⁵http://ru.wikipedia.org/wiki/%C8%F1%F2%EE%F0%E8%FF_%F2%E5%E0%F2%F0%E0_%E2_%D0%EE%F1%F1%E8%E8 (navštíveno 5. 3. 2011)

⁶ <http://www.vakhtangov.ru/history/> (navštíveno 8. 3. 2011)

užití masek a loutek. Přestože bylo divadlo velmi oblíbené, a to především u mladého publika, střídavě se setkávalo s přízní i nepřízní úřadů. Mnoho jeho inscenací bylo cenzurováno nebo úplně zakázáno. Po rozpadu Sovětského svazu mělo divadlo interní problémy a v roce 1993 se rozdělilo na Starou a Novou scénu.⁷

Situace byla v 60. – 80. letech opravdu nelehká. Představení, která měla úroveň, byla zakázána a představení průměrná sbírala ocenění. Politická a sociální kritéria byla v mnoha případech důležitějším měřítkem pro hodnocení představení než samotná umělecká stránka. Jak píše Tat'jana Šabalina ve svém článku, adekvátní hodnocení kvality představení bylo v podstatě nemožné.⁸

Pád komunismu, rozpad Sovětského svazu a zrušení cenzury mělo kolem roku 1990 za důsledek vytváření bohužel marných nadějí v rozkvět divadla a umění jako takového. K jejich naplnění nedošlo kvůli snížení státních dotací divadlům, která na nich byla existenčně závislá. V rámci boje o přežití bylo vstupné zdraženo natolik, že si ho lidé nemohli dovolit. Vznikal tak začarovaný kruh, ze kterého se umělci snažili dostat ať už emigrací nebo například uzavíráním dohod o vývozu inscenací se zahraničními divadly. Cílem bylo přejít ze státem řízeného systému na systém tržního hospodářství.⁹

Již od počátku 80. let se mluvilo o divadelní reformě. Tenkrát se ale reforma týkala zákona o práci herců. Existovalo totiž mnoho herců, kteří, ačkoliv byli členy souborů státních divadel, léta nedostávali role, ale jejich propuštění nebylo možné. Tenkrát ministerstvo kultury provedlo experiment a uzavíralo s herci pouze na několik let, což vyvolalo nespokojenost. Změna politické formace způsobila, že tržní ekonomika sama upravovala počet divadelních souborů. V průběhu času proběhly Ruskem zprávy o nutnosti další reformy, které se setkaly s různými názory. Nicméně prvním krokem k uskutečnění této reformy bylo nařízení ruské vlády v roce 2005 o dodatečném financování divadel a divadelních škol Moskvy a Petrohradu.¹⁰

Ptala jsem se Rusů, jaký směr dnešního ruského divadla je aktuální a které divadlo je podle nich v dnešní době pro diváka nejzajímavější. Bylo mi řečeno, že velkou

⁷ Brockett O. G.: *Dějiny divadla*. 8. vydání, Praha. 1999. ISBN 80-7106-364-9 (Nakladatelství Lidové noviny), s. 680

⁸http://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/teatr_i_kino/RUSSKI_TEATR_TEATR_ROSSII.html?page=0,14 (navštíveno 5. 3. 2011)

⁹ Brockett O. G.: *Dějiny divadla*. 8. vydání, Praha. 1999. ISBN 80-7106-364-9 (Nakladatelství Lidové noviny), s. 684

¹⁰http://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/teatr_i_kino/RUSSKI_TEATR_TEATR_ROSSII.html?page=0,15 (navštíveno 5. 3. 2011)

pozornost budí projekt „*Teamp.doc*“, což je nezávislý a nekomerční kolektivní projekt, založený v roce 2001 skupinou dramaturgů. Hlavním režisérem je zde Michail Ugarov. Divadlo se žánrově řadí mezi dokumentární divadla. Funguje na bázi nefiktivních rozhovorů a osudů skutečných, nesmyslných lidí, zaměřuje se na aktuální témata ve společnosti a okolním prostředí. Při představeních je využívána technika „verbatim“, což znamená, že tvůrčí skupina si zvolí téma a začne se dotazovat předem vybraných lidí. Volba a způsob pokládání otázek jsou velice důležité, protože určují, jakým směrem se bude představení dále ubírat. Rozhovor je zaznamenáván na diktafon a na zkoušku už herec přichází s rozborem tohoto dialogu a charakteristikou dané osobnosti. Avšak důležitější než samotná technika „verbatim“ je zde schopnost improvizace.¹¹

¹¹ <http://www.teatrdoc.ru/> (navštíveno 16. 3. 2011)

2. VZNIK A CHARAKTERISTIKA DIVADLA STASE NAMINA

V této kapitole už bych se ráda věnovala konkrétnímu divadlu, jehož prezentaci jsem si zvolila jako hlavní náplň práce.

Театр музыки и драмы Стаса Намина (Divadlo hudby a dramatu Stase Namina) vzniklo v srpnu roku 1999 v Moskvě jako první divadlo svého druhu a v témže roce získalo status státního divadla. Jak již napovídá název, zakladatelem divadla je moskevský umělec Anastas Alexejevič Mikojan, užívající umělecké jméno Stas Namin. Jelikož byl Namin vášnivým milovníkem divadla, s myšlenkou založit si divadlo vlastní si pohrával už v 70. letech. Opravdovým impulsem a inspirací pro něj ale bylo až zhlédnutí prvního rockového muzikálu *Vlasy*, na jehož uvedení byl pozván do Hollywoodu americkým producentem Michaellem Butlerem. Jelikož byl takový muzikál pro Namina něčím, co nikdy v minulosti v divadle neviděl, byl natolik uchvácen, že se rozhodl k založení vlastního divadla. V roce 2000 byl vybudován sál s kapacitou 230 míst, tvořící spolu s letní plochou někdejšího *Зеленого театра Парка имени Горького* (Zeleného divadla Parku Gorkého) část divadelního komplexu.

Základním principem koncepce divadla je syntéza hudby a hereckého projevu, zajištění rovnocennosti a vyváženosti hudebních a dramatických prvků v jednotlivých představeních a volba repertoáru a členů divadelního souboru tak, aby bylo takového harmonického spojení řádně dosaženo. Proto je při přijímání nových herců do souboru určujícím kritériem nejen jejich vynikající herecký talent, ale také výborné pěvecké a taneční dovednosti. Divadelní soubory, jejichž členové pracovali na principu zvaném *tripletrack*, což označuje hercovo perfektní zvládnutí hereckého projevu, zpěvu i tance, existovaly dříve pouze na západě. Stas Namin si vzal příklad z těchto souborů a začal prosazovat univerzálnost, na které si jeho divadlo náležitě zakládá. Umožňuje totiž obsadit jedny a tytéž herce jak do muzikálových, tak do dramatických představení bez toho, aby museli být rozdělováni na tanečníky nebo vokalisty. Všichni jsou schopni zvládnout jakoukoliv roli kvalitně a se všemi náležitostmi. Herci se dokonce pravidelně ve svých rolích střídají, což napomáhá dalšímu rozvoji jejich dovedností. Navíc v souboru působí mladí herci, kteří se zdají být také nadějnými režiséry a pomáhají Naminovi s novými inscenacemi.

Při předvedení tradičních muzikálů a rockové opery nejsou ani tak podstatné „vnější“ efekty, nýbrž emocionálnost a hloubka hereckého projevu. To nejpodstatnější

pro kteroukoliv inscenaci je získat si diváka, vtáhnout ho do děje a vyvolat u něj nezapomenutelný zážitek.

Tvorbou se divadlo zaměřuje především na muzikálová a činoherní představení, najdeme zde však také představení jiných žánrů, například klasickou i rockovou operu nebo operetu. V podstatě i volba repertoáru je založena na již zmíněných univerzálních schopnostech členů souboru. V programu jsou zařazeny jak komedie, tragédie, drama, tak i muzikál, rocková opera nebo detektivní příběh, ale také představení pro dětské diváky.

V rámci plnohodnotné přípravy probíhají v divadle každý den zkoušky trvající několik hodin. Herci začínají nacvičováním nebo propracováváním choreografie a nových tanců, pokračují hodinami jak sborového, tak sólového zpěvu. Úkolem je také dovést k dokonalosti jednotlivé scény a individuální herecké výkony. Herci musí být připraveni na všechny činnosti, které jsou součástí představení, proto prochází například tréninkem šermu a různých kaskadérských triků.

V divadle *Театр музыки и драмы Стаса Намина* nacházejí útočiště a získávají praxi studenti muzikálového herectví. Současní členové divadelního souboru jim předávají své zkušenosti a těm nejlepším mladým hercům je poté umožněno doplnit řady herců, již mají v divadle stálé angažmá.

Divadlo hostuje po celém Rusku a také v zahraničí. Své inscenace mělo možnost uvést v Nižním Novgorodu, Bělgorodu, Petrohradu, Ufě, ale i v Izraeli, Gruzii, Německu či USA.^{12, 13}

¹² <http://www.stasnamintheatre.ru/theatre> (navštíveno 25. 2. 2011)

¹³ <http://www.mr2000.ru/theatres/18590/> (navštíveno 25. 2. 2011)

2.1 Zakladatel divadla Stas Namin

Stas Namin, vlastním jménem Anastas Alexejevič Mikojan, se narodil 8. listopadu 1951 v Moskvě v rodině, ve které se pojilo umění s vojenskými a politickými zájmy. Otec Namina Alexej Anastasovič Mikojan byl vojenským pilotem, účastnil se Velké vlastenecké války. Umělecké vlohy zdědil Stas Namin po své matce, Nami Artemjevně Mikojan, která vystudovala konzervatoř, specializovala se na teorii hudby a hru na fortepiano. Pracovala jako hudební vědkyně, žurnalistka a spisovatelka. Mezi její díla patří kupříkladu kniha „Своими глазами“. Jak už jsem zmínila, někteří členové rodiny byli zaměřeni politicky. Naminův dědeček z otcovy strany Anastas Ivanovič Mikojan byl významným politickým činitelem Sovětského svazu.¹⁴

Ráda bych věnovala pár řádků samotnému jménu - Stas Namin, respektive pseudonymu. Na počest svého dědečka dostal Namin křestní jméno Anastas, jehož zkratkou či domácím oslovením je Stas. Někomu se ale může zdát nejasné umělecké příjmení Namin. Během informační schůzky v divadle mi bylo vysvětleno, že Namin vychází ze jména Stasovy matky- Nami. Jedná se tedy o jakousi hříčku jmen.

Dětství strávil Stas Namin v armádních táborech s oběma rodiči, avšak vychovávala ho převážně matka, která směřovala jeho zájem na hudbu a literaturu. Odmala se setkával s velkými hudebníky a umělci, jako byl Aram Chačaturjan, Alfred Schnittke a jiní. Skladatel Arno Babadjanian byl Naminovým prvním učitelem hry na fortepiano. Když bylo Stasovi 10 let, musel na přání otce nastoupit na vojenské Suvorovské učiliště, ze kterého byl po sedmi letech studia přijat na Institut cizích jazyků Morise Toreze, odkud posléze přestoupil na filologickou fakultu Moskevské státní univerzity. Zde studoval filozofii a literaturu do roku 1978 a po ukončení studia se stal posluchačem Kurzů scénáristů a režisérů při Státním ústavu kinematografie SSSR (Госкино СССР), kde byli jeho učiteli například Lev Gumiljov nebo Sergej Solovjov a kde také tvořil první jevištní etudy, coby ročníkové práce.^{15, 16}

Už v 60. letech při studiu na Suvorovském učilišti měl poprvé možnost poslechnout si hudbu legendárních hudebních formací The Beatles a The Rolling Stones, jejichž tvorba se mu zalíbila a inspirovala k založení rockových skupin

¹⁴ <http://stasnamin.ru/family/> (navštíveno 15. 2. 2011)

¹⁵ http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%81_%D0%9D%D0%B0%D0%BC%D0%B8%D0%BD (navštíveno 23. 12. 2010)

¹⁶ http://www.stasnamintheatre.ru/theatre/stas_namin/ (navštíveno 25. 2. 2011)

„Чародеи“ a „Политбюро“. Jeho nejznámější kapelou jsou ale „Цветы“ (možno přeložit jako Květiny, Květy), které vznikly v roce 1969 v důsledku Naminových dojmů ze světoznámého festivalu Woodstock a ze zájmu o hnutí hippies. „Цветы“ prodaly okolo 60 milionů desek, čímž se staly první rockovou kapelou v SSSR, která dosáhla takového úspěchu. V roce 1986 bylo díky příchodu Gorbačova a nástupu Perestrojky kapele umožněno vycestovat na turné do 50 zemí světa. Dříve to nebylo možné, jelikož byl Namin režimem označen jako disident umění a nesměl odjet na západ. Postupem času se objevily problémy, pro které Namin skupinu opustil, aby ji mohl po dvou letech, během kterých dokončoval studium na univerzitě, dát zase dohromady. Byl autorem většiny písní z repertoáru své kapely, díky němu odstartovalo svoji profesionální kariéru mnoho hudebníků a spousta z těch, kteří hráli s formací „Цветы“, později přešla do další slavné skupiny Namina „Парк Горького“ (Park Gorkého). 6. března 2010 se konal v koncertním sále Crocus City Hall v Moskvě výroční koncert u příležitosti oslav 40. výročí založení kapely „Цветы“, kterého se zúčastnili nejen bývalí členové kapely a její přátelé, ale také významní hudebníci, sbory a orchestry.

Rok 1987 byl pro Namina jedním ze zásadních v jeho činnosti, jelikož v *Зеленом театре Парка имени Горького* založil Centrum Stase Namina (dále jako SNC), které se stalo pro Moskvu kultovním místem. Začátek 90. let byl ve znamení rozdělování Naminových projektů na projekty týkající se umění, na obchodní, komerční projekty. Několik let zasvětil spíše producentské a podnikatelské činnosti.

V roce 1996 ukázal Namin také svůj talent k fotografování. Jeho první velká výstava fotografií se konala v *Большом манеже* (Velká Manéž), další byla uskutečněna v *Центральном доме художника* (Centrální dům umělců) v Moskvě a v *Государственном русском музее* (Státní ruské muzeum) v Petrohradě. Naminův všestranný umělecký talent dokazovala také výstava jeho prací v *Театральном музее имени Бахрушина* (Bachrušinovo divadelní muzeum), kde představil svoji grafiku a malbu, ale také experimenty s počítačovými a různými jinými technologiemi.^{17, 18}

Stěžejním bodem v životě Stase Namina byl rok 1999, kdy si splnil svůj sen a založil si vlastní divadlo - *Театр музыки и драмы Стаса Намина*. Přestože uskutečňoval mnoho společensky významných a tvůrčích projektů, Namin v roce 2000 v podstatě zmizel z veřejného života, nechtěl dávat rozhovory a v televizi téměř vůbec

¹⁷http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%81_%D0%9D%D0%B0%D0%BC%D0%B8%D0%BD (navštíveno 23. 12. 2010)

¹⁸ http://www.stasnamintheatre.ru/theatre/stas_namin/ (navštíveno 25. 2. 2011)

nevystupoval. V ústraní se věnoval divadlu, cestování a hudbě, složil například instrumentální album kytarových improvizací Kama Sutra, které věnoval zesnulému Franku Zappovi, svému dobrému příteli a vynikajícímu hudebníkovi. V posledních několika letech se Namin věnuje především své osobní tvorbě, fotografování, uvádění nových inscenací ve svém divadle a tvorbě repertoáru pro kapelu „Цветы“.^{19, 20}

¹⁹ <http://www.stasnamin.ru/as%20a%20composer/jazz.html> (navštíveno 1. 3. 2011)

²⁰ http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%81_%D0%9D%D0%B0%D0%BC%D0%B8%D0%BD (navštíveno 23. 12. 2010)

2.2 Centrum Stase Namina

Centrum Stase Namina (dále jako SNC) bylo založeno v roce 1987 v Зеленом театре Парка имени Горького jako první nestátní organizace v Rusku. Namin zde shromažďoval mladé nadějně talenty, kterým byla dříve zakázána činnost. Centrum přijímalo pod svá křídla také malíře, designéry a básníky. Útočiště zde nacházeli hudebníci, kteří se za pomoci SNC zdokonalovali a podnikali své první kroky ke slávě. Z SNC se stalo první nezávislé nahrávací studio v zemi, první producentské centrum a kultovní místo v Moskvě. Návštěvy celosvětově známých osobností, jako například Annie Lennox, Arnold Schwarzenegger, Peter Gabriel, U-2 nebo Pink Floyd, zde byly na denním pořádku. Významný hudebník a producent Frank Zappa dokonce natočil o SNC film a kapela Scorpions věnovala SNC svou slavnou píseň Wind of change. Dnes se činnost SNC zaměřuje především na ochranu kultury, jejích tradic, cílem je rovněž prosadit a podporovat moderní ruské umělecké směry ve světě. SNC je organizátorem nejrůznějších, nejen domácích, ale i mezinárodních kulturních akcí, festivalů, výstav spojených s filmem, hudbou, divadlem a jinými druhy umění. SNC si dalo za úkol vzbudit zájem o ruskou kulturu v Rusku i v zahraničí. Má na kontě úspěšnou organizaci mezinárodních festivalů ruské kultury například v Koreji, Německu a Číně. Stas Namin je autorem projektu Russian Nights, což je také festival ruské kultury. V rámci tohoto festivalu je osobnostem, které mají přínos pro světovou kulturu, předávána cena s názvem Tower Awards. Nositeli ocenění jsou například spisovatel Ray Bradbury, herci Nastassja Kinski, Dustin Hoffman, Sharon Stone, producent Roger Corman nebo malíř Peter Max.^{21, 22}

²¹ http://www.stasnamintheatre.ru/theatre/stas_namin/ (navštíveno 25. 2. 2011)

²² http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%81_%D0%9D%D0%B0%D0%BC%D0%B8%D0%BD (navštíveno 23. 12. 2010)

2.3 Repertoár divadla

Od samého počátku existence divadla je repertoár sestavován tak, aby se členové divadelního souboru učili pochopit a procítit různé divadelní žánry. Různorodost žánrů, které je možné v repertoáru najít, je také důvodem, proč divadlo navštěvují diváci různých věkových kategorií. Potkáme tu nejen dospělé, ale i mnoho dětí a dospívající mládeže. Divadlo neustále připravuje nové premiéry, daří se uvést i 5 premiér ročně.²³ V současné době tvoří repertoár divadla 16 inscenací, z čehož 4 jsou určeny dětem. Můžeme zhlédnout představení *Балаганчик*, *Волосы*, *Дом Бернарды Альбы*, *Иисус Христос - Суперзвезда*, *Пизанская башня*, *Портрет Дориана Грея*, *Последнее искушение апостолов (Навечерье)*, *Солдат Иван Чонкин*, *Тайные знаки*, *Три мушкетера*, *У перекрестка*, *Битломания*, *Алиса в Стране чудес*, *Бременские музыканты*, *Снежная королева*, *Уличка XXII. века*.²⁴ Nyní bych se ráda věnovala některým inscenacím důkladněji.

2.3.1 Балаганчик (*Balagančik*)

Балаганчик je hudebně - dramatická inscenace, která vznikla na námět her Alexandra Bloka *Балаганчик* a *Незнакомка* (Neznámá).

Blok své lyrické drama napsal v roce 1906 a věnoval ho Vsevolodu Mejercholdovi, který ho také poprvé režíroval. Tato inscenace byla v historii ruského divadla velkou událostí. Blok přejal jména hlavních postav z commedie dell'arte, jedná se o Harlekýna a Kolombínu. Milostný trojúhelník doplňuje postava Pierota, mající kořeny ve francouzské lidové pantomimě.

Inscenace je pro divadlo Stase Namina naplněním velké tužby obrátit se k dramaturgii Bloka. Byla rozpracována významným režisérem Sergejem Solovjovem. Důležitým aspektem je v tomto představení hudba, jejímž autorem je Nikita Bogoslovskij a zpracoval ji Sergej Gavrilov. Bogoslovskij složil tuto hudbu už v 70. letech, a to speciálně k Blokovým hrám. Jak sám Bogoslovskij řekl, složil nejprve dvě opery a najednou pocítil v hrách Bloka *Балаганчик* a *Незнакомка* jakousi vnitřní

²³ <http://www.stasnamintheatre.ru/theatre> (navštíveno 25. 2. 2011)

²⁴ <http://www.stasnamintheatre.ru/performance/> (navštíveno 23. 3. 2011)

hudbu. A tak je nyní představení divadla Stase Namina prvním, ve kterém je hrána hudba Bogoslovského po jeho smrti.

Obě hry odrážejí celou problematiku umění přechodné doby (myšleno období „Stříbrného věku“), v které existovaly hluboké vazby s tradicemi a zároveň jejich popírání, romantika, touha po harmonii a kráse a ostrá groteska. Ve hře *Балаганчик* se smíchalo všechno. Ironie s tísnivým smutkem, jemná lyrika a vtipkaření. Základem představení je kolísání. Kolísání mezi mýtem a skutečností, životem a hrou, mezi postavami schovávajícími se pod maskami a zároveň jejich touhou po vznešenosti. *Балаганчик* je přes všechnu komediálnost situací plný všemožných lidských problémů. Podle slov Bloka se zde odráží také záchvaty zoufalství a ironie, se kterými se sám potýkal.

Délka představení: 70 minut

Námět a scénář: Sergej Solovjov

Režie: Alexandr Orlocki

Hudba: Nikita Bogoslovskij

Scénografie: Dmitrij Solovjov

Kostýmy: Anna Beljakova

Umělecký ředitel: Stas Namin

Postavy a obsazení:

Básník: Alexandr Prokuratov

Pierot: Alexandr Smerdov, Oleg Lickevič

Neznámá (Kolombína): Jana Kuc, Vera Zudina

Harlekýn (Kostja): Dmitrij Kobjakov^{25, 26}

2.3.2 *Волосы (Vlasy)*

Волосы jsou americký rockový muzikál, jehož tvůrci jsou dva herci, James Rado a Gerome Ragni, a hudebník Galt MacDermot. Originální verze měla premiéru 29. dubna 1968. Následovalo několik tisíc dalších představení a více než třicetkrát byly *Волосы*

²⁵ <http://www.stasnamintheatre.ru/performance/balaganch/> (navštíveno 4. 11. 2010)

²⁶ <http://www.dilia.cz/synopsis/show/id/960> (navštíveno 23. 3. 2011)

uvedeny v různých zemích světa. Filmovou podobu dal muzikálu český režisér Miloš Forman.

Ruští diváci měli možnost poprvé zhlédnout muzikál v listopadu 1999.²⁷ Jak řekl sám Stas Namin ve vysílání rádia Эхо Москвы, uvedení muzikálu Волосы byl velice riskantní krok, protože toto představení nebylo v Rusku známé. Málokdo o něm věděl, jelikož v době, kdy se objevilo, nebylo propagováno.²⁸ Namin se rozhodl pozvat do Moskvy kalifornského režiséra Bo Crowella spolu s několika americkými herci a také producenta Michaela Butlera, tvůrce prvního rockového muzikálu Волосы na Broadwayi.²⁹ Po uvedení originální verze se začalo pracovat na ruské adaptaci muzikálu. Libreto bylo přeloženo do ruštiny a již brzy vznikla inscenace, která se rapidně odlišovala od originálu.

Hlavními postavami muzikálu jsou mladí vyznavači hnutí hippies v čele s Georgem Bergerem. Hippies se stavěli proti veškerým normám a pravidlům okolního světa. Vytvářeli si vlastní svět, kde na prvním místě pro ně byla láska, svoboda a harmonie. V rámci odlišení se od ostatních se rozhodli nosit dlouhé vlasy. Nebylo ale možné distancovat se od reality úplně. V té době probíhala válka ve Vietnamu, do které měl narukovat i mladý, hodný a naivní Claude, nováček mezi hippies. Ten ve válce zemřel.

Zde se podle mého názoru projevuje odlišné nastudování inscenace souborem divadla Stase Namina oproti originálu. V původní verzi muzikálu Волосы totiž nezemřel Claude, ale Berger, který chtěl Claudovi dopřát setkání s jeho přítelkyní a omylem odjel s armádou do Vietnamu místo Clauda.

Театр музыки и драмы Стаса Намина je dnes jediným divadlem v Rusku, kde můžeme Волосы vidět.

Soundtrack k ruské verzi muzikálu se nachází v příloze k této práci.

Délka představení: 120 minut

Scénář: James Rado a Gerome Ragni

Překlad: Garik Osipov, Alexej Čulanskij, Andrej Rossinskij

Hudba: Galt MacDermot, úprava Christian Nesmith a Valerij Diordica

²⁷ <http://www.stasnamintheatre.ru/performance/hair/> (navštíveno 4. 11. 2010)

²⁸ <http://www.echo.msk.ru/programs/beseda/12810/> (navštíveno 30. 3. 2011)

²⁹ <http://www.stasnamintheatre.ru/theatre/> (navštíveno 25. 2. 2011)

Režie a choreografie: Bo Crowell

Umělecké zpracování: Zurab Cereteli

Kostýmy: Natalija Ivanova, Ekaterina Ryžikova, Anastasija Michajlovskaja, Alexandr Petljura

Dirigent: Laslo Dolinski

Umělecký ředitel: Stas Namin

Postavy a obsazení:

Claude: Alexandr Bogdanov, Astemir Apanasov, Evgenij Egorov

Berger: Oleg Lickevič, Efim Kolutinov

Sheila: Alexandra Verchošanskaja, Jana Kuc³⁰

2.3.3 Дом Бернарды Альбы (Dům Bernardy Alby)

Дом Бернарды Альбы, drama o dvou dějstvích, je jednou z poslední her španělského významného dramatika a básníka Federica Garcii Lorci. Děj se odehrává ve 30. letech 20. století v typické španělské rodině, kde se touha po blahu blízkých mine účinkem a způsobí pravý opak – peklo v rodinných vztazích.³¹ Jak uvedl Lorca, do hry jsou vloženy události, které se skutečně staly a on se je snažil vylíčit s dokumentární a fotografickou přesností. V dramatu vystupuje deset žen a žádní muži. Ti se zato neustále vyskytují v rozhovorech hrdinek.

Hlavní postava, zámožná Bernarda, žije v téměř klášterních podmínkách spolu s pěti svobodnými dcerami, dvěma služebními a pološílenou 80letou matkou, která je v závěru nejnórmálnější člověk v rodině. Bernarda je autoritativní vdova a hodně se ohlíží na to, co si myslí a říkají lidé. Odsuzuje dcery k osudu starých panen, nutí je léta držet smutek a zakazuje na vdavky jen pomyslet. O nejstarší dceru se uchází mladík z vesnice, krasavec. Tento fakt se postupem času stává zdrojem nenávisti a rivality mezi sestrami. Ukazuje se, že ženy bez muže znamenají ničivou sílu, mocnější než je příbuzenský vztah. Pouze nejmladší dcera Adéla se osmělí a jako jediná se vzepře matce, což nemůže skončit jinak než tragicky.

³⁰ <http://www.stasnamintheatre.ru/performance/hair/> (navštíveno 4. 11. 2010)

³¹ <http://namintheatre.ru/viewtopic.php?t=203> (navštíveno 30. 3. 2011)

Inscenace je zpracována tak, že divák zůstává neustále v napětí. Dynamiku a vášně do představení vnáší hudba Stase Namina a flamenko Paco de Lucíi.

Délka představení: 125 minut

Režie: Nana Kvaschvadze

Překlad: Naum Naumov

Hudba: Stas Namin

Scénografie: Jurij Gegešidze

Postavy a obsazení:

Bernarda: Светлана Коваленко

Maria Josefa, matka Bernardy: Julija Grigorjeva

Angustias, dcera Bernardy: Nina Rajkina

Adéla, dcera Bernardy: Ekaterina Dolinski³²

2.3.4 *Иисус Христос – Суперзвезда (Jesus Christ Superstar)*

Иисус Христос – Суперзвезда je rocková opera, kterou sice Britové Andrew Lloyd Webber a Tim Rice napsali jako muzikál, ale nechtěli, aby zůstal muzikálem obyčejným. Měli v úmyslu vytvořit toto dílo jako tradiční plnohodnotnou operu, která by byla vyjádřena moderním hudebním jazykem. Tak vznikl žánr rocková opera.

Rockovou operu *Иисус Христос – Суперзвезда* nebylo možné poprvé slyšet na Broadwayi, nýbrž na gramofonové desce, která byla vydána v roce 1970 a nazpíval ji mimo jiné člen skupiny Deep Purple Ian Gillan. Tři roky nato natočil Norman Jewison film *Jesus Christ Superstar*. Aby bylo docíleno maximální věrohodnosti filmu, natáčelo se v Izraeli, kde došlo k historickým událostem spojeným s životem a ukřižováním Ježíše Krista.

Jeden z autorů rockové opery, Tim Rice uvedl, že se na Ježíše nedívali jako na Boha, ale jako na člověka, který byl na pravém místě v době, kdy ho tam bylo potřeba, a že jejich úkolem bylo vytvořit příběh Ježíše člověka, čímž měla narůstat jeho vznešenost. Přesto se ale rocková opera *Иисус Христос – Суперзвезда* potýká s přísnými reakcemi nábožensky založených skupin. Dokonce postava Jidáše podle nich působí pozitivně a jeho repliky považují za urážející. Také u některých Židů vyvolává

³² <http://www.stasnamintheatre.ru/performance/house/> (navštíveno 4. 11. 2011)

inscenace nepřilíš kladné emoce, jelikož v ní vidí náznaky toho, že jsou to právě oni, kdo nese zodpovědnost za smrt Ježíše. Mnoho negativních postav, které v představení vystupují, jsou právě Židé.

Vystupuje zde opravdu mnoho talentovaných zpěváků. Hlas každého z nich se snaží vystihnout povahové rysy hrdiny, kterého ztvárňují. Přestože je tato rocková opera stále uváděna v angličtině, nabízí i těm, kteří anglicky nerozumí, skvělý zážitek a potěšení. Herce totiž doprovází hudebníci nacházející se přímo na scéně, jako by byli součástí děje. Členové souboru navíc hrají velice přesvědčivě, vkládají do představení mnoho emocí, vášně a něhy. Aby měl divák možnost plně vnímat projev herců a hudbu, užívá se minimum kostýmů a dekorací.

Délka představení: 80 minut

Libreto: Tim Rice

Hudba: Andrew Lloyd Webber

Scénografie: Andrej Volodenkov

Dirigent: Laslo Dolinski

Choreografie: Anastasija Davydova

Postavy a obsazení:

Ježíš Kristus: Oleg Lickevič, Kirill Zolygin

Jidáš Iškariotský: Evgenij Egorov, Oleg Lickevič

Marie Magdaléna: Vera Zudina, Alexandra Verchošanskaja^{33, 34}

2.3.5 *Пизанская башня (Šikmá věž v Pise)*

Autorkou hry *Пизанская башня* je Naděžda Ptuštkinová. Jedná se o melodramatickou komedii o dvou dějstvích. Jemné psychologické drama vypráví příběh rodinných vztahů, lásky a nenávisti, věrnosti a zrady. Vystupují zde pouze dvě

³³ <http://www.stasnamintheatre.ru/performance/jesus/> (navštíveno 4. 11. 2010)

³⁴ http://www.kultura-portal.ru/tree_new/cultpaper/article.jsp?number=694&crubric_id=100422&rubric_id=206&pub_id=814233 (navštíveno 5. 12. 2010)

postavy, muž a žena, jejichž společné dvacetileté soužití prochází krizí a hrozí jeho úplné zhroucení. Název *Пизанская башня* je zde v podstatě metaforou. Rodinný život a vztahy obecně občas připomínají Šikmou věž v Pise – vypadají, že nemají daleko do zhroucení, ale přesto se lidé i po dvaceti letech společného života mohou změnit, vyjasnit si své vztahy a problémy a odpustit si navzájem všechny urážky a křivdy. Naučí se poslouchat jeden druhého a pochopí, že jsou schopni velké lásky, zvláště když to byla právě láska, která léta držela jejich vztah pohromadě. Také manželé, kteří jsou hrdiny hry *Пизанская башня*, se chtějí rozvést, zbořit „věž svého vztahu“. Mají ale ještě šanci. Je jí jejich poslední rozhovor před rozvodem, ve kterém si každý z nich myslí, že právě on má pravdu. Zničí všechno, co společně budovali, nebo se jim podaří najít kompromis a své manželství zachránit?

V této hře se pojí tragédie s komedií, smutek s ironií, legrační i smutné momenty. Skvělý výkon obou herců vtahuje diváky do děje tak, že cítí potřebu upřímně se vžít do příběhu. Dílo vyvolává u publika jak soucit, tak úsměv.

Délka představení: 120 minut

Režie a scénografie: Gennadij Karpov

Postavy a obsazení:

Muž: Konstantin Muranov

Žena: Ljudmila Zadonskaja, Lidija Lelikova^{35, 36, 37}

2.3.6 Портрет Дориана Грея (Образ Dorian Graye)

Muzikál na námět slavného románu Oscara Wilda měl v Moskvě premiéru 22. října 2010 v *Московском международном Доме музыки* (Moskevský mezinárodní Dům hudby). Premiéry se zúčastnil také autor hudby k muzikálu, americký skladatel Randy Bowser.³⁸

³⁵ <http://www.stasnamitheatre.ru/performance/tower/> (navštíveno 1. 4. 2011)

³⁶ <http://www.kassir.ru/msk/db/text/723060227.html> (navštíveno 3. 4. 2011)

³⁷ <http://namintheatre.ru/viewtopic.php?t=202&sid=8160ff5fcc17b340aeed726e590662cd> (navštíveno 3. 4. 2011)

³⁸ <http://www.city-fm.ru/news/?id=396702> (navštíveno 3. 4. 2011)

Hlavní postavou muzikálu je mladý a krásný Dorian Gray, který je také zobrazením čestného, neposkvrněného lidského charakteru. Přáteli se s malířem Basilem, který se k Dorianovi upne a namaluje jeho portrét. Jednoho dne se Dorian u Basila seznámí s cynickým a zvráceným lordem Henrym. Henry si naprosto Doriana získá, opěvuje jeho krásu, ale zároveň mu předhazuje své myšlenky a názory, které nemohou Doriana ovlivnit jinak než negativně. Dorian si uvědomuje, že krása je pomíjivá a vysloví přání, že chce zůstat věčně mladý a krásný, ať místo něj stárne jeho obraz. Přání se plní. S každou změnou Dorianovy povahy k horšímu a s každým jeho prohřeškem přibývá vráska na portrétu. Když to Dorian zjistí, rozhodne se, že obraz nesmí nikdy nikdo spatřit. Přijde za ním Basil, aby mu před svým odjezdem řekl, že se mu nechce věřit zvěstem, které kolují o Dorianově bezcitnosti a krutosti. Dorian chce odhalit Basilovi svou duši se vším všudy – ukáže mu obraz. Basil nevěří, že se jedná o portrét, který namaloval. Doriana popadne vztek a Basila zabije. Postupem času si Dorian uvědomuje čím dál více, jaký netvor se z něho stává, a chce se změnit k lepšímu. Když nabyl dojmu, že vykonal dobrý skutek a mohl by začít nový život, rozhodne se podívat na portrét, aby zjistil, zda se i tvář na obraze zlepšila. Bylo to přesně naopak, z obrazu se dívala tvář stejně vrásčitá jako Dorianova duše. Chtěl obraz zničit, ale ve chvíli, kdy jej probodl nožem, sám padl k zemi. Sluhové našli jen tělo ošklivého muže ležícího s nožem v srdci vedle obrazu mladého a krásného Doriana. Svého pána poznali jen podle prstenu.

Muzikál *Портрет Дориана Грея* je kombinací hudby, tance, výborných hereckých výkonů a moderních počítačových animací.³⁹ Toto představení jsem v Moskvě navštívila a mohu říct, že jsem si odnesla skvělý zážitek. Herci se pohybují nejen na jevišti, ale prochází i mezi publikem, což je velice působivé a divák si připadá jako součást děje.

Délka představení: 120 minut

Hudba a lyrika: Randy Bowser

Režie: Roman Micheenkov

Choreografie: Anton Nikolajev

Počítačová animace: Irina Rybakova

Postavy a obsazení:

³⁹ <http://www.stasnamitheatre.ru/performance/dorian-gray/> (navštíveno 3. 4. 2011)

Dorian Gray: Evgenij Egorov, Vadim Dubrovin

Basil Hallward: Viktor Vladimirov

Henry Wotton: Konstantin Muranov⁴⁰

2.3.7 *Снежная королева (Sněhová královna)*

Снежная королева je pohádkový muzikál, jemuž dal vzniknout významný sovětský dramaturg Jevgenij Švarc. Ten ovšem čerpal inspiraci v jedné z nejznámějších pohádek slavného dánského spisovatele Hanse Christiana Andersena. Premiéra tohoto muzikálu se konala v roce 2010.

Hlavními postavami jsou dvě malé děti, Gerda a Kay. Gerda je křehká dívka s pevnou vůlí a charakterem. V jejím chování se odráží rozhodnost, odhodlání a láska, která překoná všechny překážky. Příběh Gerdy a Kaye je plný obětavosti, přátelství a vítězství dobra nad zlem. Nebyla by to ale správná pohádka, kdyby zde nebyly také záporní hrdinové, kteří jsou nakonec u dětí tak oblíbení. Jsou to různí loupežníci a upovídané vrány. Tento muzikál ukazuje lidem, jak věřit sám sobě a jak si sám sebe vážít, jak překonávat problémy a ničeho se nebát.

V provedení divadla *Театр музыки и драмы Стаса Намина* je *Снежная королева* kouzelná a duchaplná pohádka, která je, možná také díky mnohým filozofickým úvahám, blízká nejen dětem, ale i dospělým. Stas Namin zhudebnil verše Natalii Makuni, čímž vznikla hudba speciálně pro muzikál *Снежная королева*.

Délka představení: 85 minut

Hudba: Stas Namin

Verše: Natalija Makuni

Režie: Gennadij Karpov

Postavy a obsazení:

Gerda: Jana Kuc, Alexandra Verchošanskaja

Kay: Dmitrij Kobjakov, Nikolaj Novopašin

Sněhová královna: Svetlana Kovalenko, Elena Levčenko^{41,42}

⁴⁰ tamtéž

⁴¹ http://www.stasnamintheatre.ru/performance/s_koroleva/ (navštíveno 9. 4. 2011)

2.3.8 *Алиса в Стране чудес (Alenka v říši divů)*

Autorem pohádky *Алиса в Стране чудес* je anglický matematik a spisovatel Lewis Carroll. Příběh byl původně napsán pro malou Alici, která s Carrollem cestovala na lodi po řece Temži. Vyprávěl jí o dobrodružství Alenky, která, ve snaze dohonit bílého králíka, spadla do jámy a dostala se tak do světa plného podivných situací. V té době netušil, že se z pozdější písemné verze stane úspěšné dílo.

Театр музыки и драмы Стаса Намина je prvním divadlem v Rusku a vůbec ve světě, které tento muzikál zařadilo do svého repertoáru. Uvedení muzikálu *Алиса в Стране чудес* představuje také návrat k hudební tvorbě Vladimira Vysockého, který vydal v roce 1976 audio verzi tohoto představení na gramofonové desce. Dnešní podoba muzikálu zachovala původní text a melodie písní. Muzikál *Алиса в Стране чудес* si, stejně jako *Снежная королева*, získá přízeň diváků různých věkových kategorií. Co se však týká dětského publika, je určen dětem od 5 let.

Délka představení: 75 minut

Hudba a text: Vladimir Vysockij

Režie: Ivan Zamotaev, Alexandr Prokuratov († 24. 3. 2011 ve věku 28 let)

Postavy a obsazení:

Alenka: Julija Zabello, Alexandra Verchošanskaja, Alena Balobanova

Královna: Jana Kuc, Elena Levčenko

Bílý králík: Dmitrij Kobjakov, Vadim Dubrovin⁴³

⁴² http://www.stasnamin.ru/theatre/repertoire/snow_queen.html (navštíveno 9. 4. 2011)

⁴³ <http://www.stasnamintheatre.ru/performance/alisa-v-strane-chudes/> (navštíveno 9. 4. 2011)

2.4 Recenze

Během schůzky v *Театре музыки и драмы Стаса Намина* jsem poprosila také o recenze k jednotlivým inscenacím, které tvoří repertoár divadla. Bylo mi řečeno, že sice nemají recenze ke všem představením, ale že mi mohou nabídnout několik novinových článků nebo článků z internetu, které obsahují názory kritiků. Některé z nich bych ráda přiblížila. Nejčastěji se jedná o recenze na muzikál *Волосы*.

2.4.1 Výběr z recenzí na inscenaci *Волосы*

Arkadij Kadiev hodnotil muzikál poměrně negativně. Řekl, že když seděl v divadelním sále, připadal si jako na prvotřídním setkání hnutí hippies a že ani rocková kapela a bouřlivá taneční čísla nemohla zastříť výkon herců, který by zapadl spíše do ochotnického divadla. Také sólisté na něj působili velice podivně. Ve svém článku vyzdvihoval pěvecké číslo a hlas jediné zpěvačky, ostatní zpěváci podle něj nepředvedli lepší výkon než kterýkoliv běžný dramatický herec. Domnívá se také, že z původního amerického muzikálu zůstala v ruské verzi pouze hudba.⁴⁴

Autorem další recenze je Arkadij Petrov, který svůj článek začal slovy, že po přečtení prvních ohlasů na muzikál *Волосы* byl mrzutý. Pozastavuje se nad názory ostatních kritiků – jednomu se nelíbily výkony mládeže na jevišti, jiný měl výhrady k dekoracím. Tvrdí, že uvedení muzikálu *Волосы* je velká událost, obnova historické spravedlnosti. Podle jeho slov by bylo samozřejmě lepší přijít s takovou inscenací v roce 1972. V té době ale Ministerstvo kultury rušilo dokonce vystoupení Louise Armstronga, takže pustit na scénu hippies, kteří na jevišti vystupují chvíli i nazi, by nebylo možné ani v nejodvážnějším snu. Petrov nespátřuje v ruském pojetí muzikálu žádný problém. Za hrdiny považuje všechny postavy, které zde účinkují. Podle něj se seznamujeme s jejich pohledy na život a lásku, s jejich vztahem k hudbě a politice. Můžeme vidět, jak se baví, tančí, užívají drogy a jak se staví k okolnímu světu. Co se týká účinkujících, říká, že některých scén se zpěváci zhostili skvěle. Zaznamenal několik zpěvaček, které působí jako věrné kopie Janis Joplin nebo Arethy Franklin. Ostatní, někdy i hlavní postavy, mají podle jeho názoru hlas průměrný. Zato davové scény se mu líbily. Také pohyb na scéně, pantomimu, balet, ale i dekorace hodnotí na

⁴⁴ Аркадий Кадиев. Волосы перекрасили в триколор
<http://www.smotr.ru/pressa/rec/hair.htm#Сегодня> (navštíveno 11. 4. 2011)

rozdíl od jiných kritiků pozitivně. Na závěr konstatuje, že Naminova verze muzikálu je vhodná i pro žáky, kteří se zajímají o daný žánr.⁴⁵

V novinovém plátku „Версия“ mne zaujala autorova myšlenka vyjadřující to, že když se podíváme na představení nezaujatě, uvědomíme si, že je emocionálně velice „nakažlivé“. Autor se domnívá, že by lidé měli být divadlu vděční za přínos, jaký představuje muzikál *Волосы*. Dodává, že ačkoliv je muzikál ve svých počátcích poněkud kostrbatý, je také dojímavý a upřímný.⁴⁶

2.4.2 Recenze na inscenaci *Иисус Христос - Суперзвезда*

Za dobu existence rockové opery *Иисус Христос - Суперзвезда* došlo nejednou ke změně hudebních stylů, ale toto dílo je stále jedním z největších úspěchů nejen rocku, ale hudby 20. století obecně, konstatuje Grigorij Sarkisov ve svém článku. Za setkání se starým dobrým známým považuje uvedení muzikálu *Иисус Христос - Суперзвезда* v divadle *Театр музыки и драмы Стаса Намина*. Příběh pojednává o posledním týdnu Kristova života. Sarkisov píše, že všichni lidé, kteří se přišli podívat na představení, se málem do útulného divadelního sálu ani nevešli. Byli zde jak staří, tak mladí diváci, pro které jsou 70. léta starší dobou kamennou. To je ale podle autora důkaz toho, že si chtějí poslechnout hudbu mládež svých rodičů. Sarkisov uvádí, že dění na scéně Naminova divadla ohromilo nejen zkušené divadelníky, ale i milovníky Webberovy tvorby. Členové divadelního souboru nesli velkou odpovědnost, jelikož lidé v publiku v mnoha případech do detailu znali veškeré árie a nezřídka si notovali společně s herci. Umělci ovšem nepřišli svou práci šidit. Podle slov Sarkisova každý z nich odehrával svou roli kvalitně od začátku až do konce. Líbili se mu výkony všech zpěváků. Nemá ale cenu je rozebírat důkladněji, neboť, jak sám říká, abychom pochopili nadšení publika, je třeba vystoupení slyšet. Také hudebníci odvedli dobrou práci a vysokou úroveň mělo aranžmá, scénografie, choreografie a v neposlední řadě nasazení administrativních pracovníků. Ti totiž udělali maximum pro to, aby se diváci

⁴⁵ **Аркадий Петров. Теперь и у нас Волосы дыбом**
<http://www.smotr.ru/pressa/rec/hair.htm#vek> (navštíveno 11. 4. 2011)

⁴⁶ **Загадка Театра Стаса Намина**
<http://www.smotr.ru/pressa/rec/hair.htm#ver> (navštíveno 11. 4. 2011)

na půdě divadla cítili co nejlépe. Všestrannou spokojenost dokazovaly bouřlivé ovace na konci představení.⁴⁷

2.4.3 Recenze na inscenaci Пизанская баиня

Stejně jako muži, kteří nyní ožili a elegantně brouzdají po obchodech s cílem koupit svým ženám vhodný dar k jejich svátku, chtělo i divadlo *Театр музыки и драмы Стаса Намина* ženy obdarovat. Proto 8. března uvedlo inscenaci *Пизанская баиня*, píše ve svém článku Naděžda Anikina. Obraz, který můžeme vidět v tomto představení, je podle ní důkazem nestálosti a vrtkavosti v lidských vztazích. Jak lehce se může vztah dvou zamilovaných lidí pod tlakem způsobu života rozpadnout. Před diváky stojí manželé, kteří mají jednoho dospělého syna. Žijí spolu 20 let a mají právě před rozvodem. Děj provází bouřlivé hádky a vzájemné výtky. Nečekaně však pochopí, že nedokážou jeden bez druhého žít. Podle Naděždy Anikiny každý člověk, který sedí v sále, dokáže pochopit motivy jednání hlavních hrdinů, dokáže se lehce vžít do jejich situace a najít z ní východisko.⁴⁸

⁴⁷ interní zdroj divadla

⁴⁸ interní zdroj divadla

ZÁVĚR

Jako téma bakalářské diplomové práce jsem si zvolila Presentaci ruské divadelní scény českému divákovi. Práci je možné tematicky rozčlenit na dvě části. V první a kratší části jsem provedla nástin historického vývoje divadla v Moskvě. Jelikož by zpracování divadelní scény v celém Rusku bylo z důvodu velkého počtu divadel velice obsáhlé, zaměřila jsem se na období od roku 1950 do současnosti. Cílem této části práce bylo naznačit, jak se vyvíjela činnost vybraných moskevských divadel a jaký vliv měla na jejich existenci a fungování tehdejší politická situace. Součástí zmíněné kapitoly je také představení jednoho z nových divadelních směrů dnešní doby, kterým je projekt „*Teamp.doc*“.

Druhá a zároveň hlavní část bakalářské diplomové práce je věnována moskevskému divadlu *Театр музыки и драмы Стаса Намина*, které jsem si vybrala k prezentaci proto, že je mi žánrově velice blízké, účinkují zde mladí a talentovaní herci, což je podle mého názoru také důvodem, proč divadlo budí pozornost také u mládeže. Jedná se o poměrně mladé divadlo, které bylo založeno v roce 1999, proto nebylo možné věnovat samostatnou kapitolu například jeho historii. Popsána je zato myšlenka založení divadla, jeho základní koncepce, divadelní soubor a jedna samostatná kapitola je zaměřena na život a tvorbu zakladatele divadla. Zmíněno je také Centrum Stase Namina, které k divadlu neodmyslitelně patří. V dalších částech práce se zabývám repertoárem divadla. Pro podrobnější popis jsem si zvolila několik inscenací, které mě zaujaly nejvíce. Řeč je především o kultovním muzikálu *Волосы*, kterým divadlo zahájilo svou činnost a který je v Rusku naprostým unikátem. Pozornost jsem věnovala například představením *Иисус Христос - Суперзвезда*, *Портрет Дориана Грея* a opomenuta nezůstala ani dětská představení *Снежная королева* nebo *Алиса в Стране чудес*. Na závěr mé práce jsem zpracovala recenze, které mi byly zaslány přímo z divadla. Do příloh byl zařazen glosář základních divadelních pojmů, soundtrack ruské verze muzikálu *Волосы*, kde texty písní jsou samozřejmě v ruštině. Součástí přílohy je také několik originálních prospektů k představením divadla *Театр музыки и драмы Стаса Намина*.

Základem pro vypracování této bakalářské práce byl sběr materiálů a jejich následný překlad. Podstatnou část článků a recenzí jsem si vyžádala v divadle, mnoho informací jsem čerpala z internetu, především z oficiálních stránek divadla.

Je samozřejmé, že má práce nemohla obsáhnout veškeré informace týkající se historie divadelnictví v Moskvě, ani představit všechny inscenace z repertoáru zvoleného divadla. Nicméně se domnívám, že práce by mohla posloužit všem, kdo řadí divadlo mezi své záliby a chce se dozvědět více o jedné z velmi zajímavých moskevských scén. Mohla by být inspirací pro ty, kteří se chystají do Moskvy, ať už na stáž nebo poznávací zájezd a řeší otázku, kam v hlavním městě Ruska za kulturou.

РЕЗЮМЕ

Главной темой настоящей дипломной работы является презентация одного российского театра чешскому зрителю. К презентации я выбрала московский *Театр музыки и драмы Стаса Намина*, так как он для меня очень интересен и он может, по моему мнению, привлечь внимание широкого спектра людей, прежде всего, молодёжи, что сегодня является очень важным.

Дипломную работу можно разделить на две основные тематические части. Несмотря на то, что почти вся работа посвящена *Театру музыки и драмы Стаса Намина*, в начале я решила посвятить одну главу истории театра в Москве с 1950 года до настоящего времени. В упомянутой главе речь идёт не только о нескольких театрах, которые были, на мой взгляд, для московской сцены знаменательными, но также о тогдашней политической ситуации, оказавшей влияние на деятельность театров. Эпоха до 1953 года являлась критической, так как в последствии Великой Отечественной войны прекратилось свое существование много театров. Большое изменение не только в области культуры принесла смерть Иосифа Виссарионовича Сталина, после которой произошла общая либерализация ситуации и у театров появились воспитательные тенденции. Заметной личностью московской театральной сцены того времени был режиссёр Анатолий Эфрос, деятельность которого была немаловажной в развитии театра. Анатолий Эфрос, например, действовал и в *Центральном детском театре* или он является основоположником труппы, представляющей основной столб театра *Современник*. В первой главе говорится и о других замечательных театрах как, например, о *Московском художественном академическом театре*. Кроме того, хотелось бы еще упомянуть *Театр мимики и жеста*, который ставит своей целью привлечь внимание и заинтересовать также глухонемых зрителей. Далее, я обратила внимание на *Государственный академический театр имени Евг. Вахтангова*, находящийся на известной улице Арбатская, и также на *Театр на Таганке*. В конце первой главы я писала о касающихся театра реформах, и о современном проекте „*Teamp.doc*“, который является в настоящее время в России актуальным.

Вторая глава посвящена уже возникновению, основной концепции и направлению Театра музыки и драмы Стаса Намина. Театр был основан Стасом Наминым в 1999 году. Вдохновением для основателя была постановка

легендарного мюзикла Волосы, на которую его пригласили в Америку. Данный спектакль его настолько захватил, что он решил открыть театр собственный. И так, на территории *Зелёного театра Парка имени Горького* возник театр с уютным залом, вместимость которого 230 мест. Театр работает на принципе соединения музыки и драмы и делает всё для того, чтобы эти два элемента были взаимно гармоничными и чтобы они обогащали друг друга. Членов труппы выбирают по нескольким критериям, значит, что не хватает только хорошо петь или танцевать. Так как труппа работает на основе принципа „tripletrack“, её член должен обладать свойствами отличного певца, танцора и актёра. Труппа театра представлена молодыми и талантливыми актёрами, некоторые из них являются также многообещающими режиссёрами. Театр ездит на гастроли не только по России, но также за границу, свои спектакли он имел возможность показать, например, в Грузии, Германии, США или в Израиле.

Последующая статья посвящена основоположнику театра Стасу Намину, которого собственным именем зовут Анастас Алексеевич Микоян. Я писала о его семье, обучению и увлечениях, кроме того, я старалась объяснить способ происхождения псевдонима Стас Намин. В ходе встречи с членами персонала театра я узнала, что Стас является сокращением его настоящего имени Анастас, и фамилия Намин, это производное слово от имени его матери, которую звали Нами. После изучения материалов о Стасе я также обнаружила, что он увлекался музыкой уже с детства. Когда учился в Суворовском училище, ему понравилась музыка The Beatles и The Rolling Stones. На основе этого он создал группы „Чародеи“, „Политбюро“ и позже „Цветы“, которые достигли большого успеха. Кроме того, что он талантливый музыкант и режиссёр, показал Намин также своё художественное и фотографическое искусство.

Следующая статья настоящей дипломной работы говорит о Центре Стаса Намина, которое представляет собой неотъемлемую часть комплекса Театра музыки и драмы Стаса Намина. Здесь находят убежище музыканты, поэты, дизайнеры и художники. Центр был первой негосударственной организацией в стране и он постепенно стал первой независимой студией звукозаписи. Он помогал молодым талантам стать звездами. Центр посещали самые популярные личности мира. Из материалов я узнала, что даже всемирно известная группа Scorpions посветила центру свой хит Wind of change и Фрэнк Заппа, который был хорошим другом Намина, снял о центре фильм. В настоящее время целью Центра

Стаса Намина является организация фестивалей, концертов и распространение и хранение национальной культуры.

Неотъемлемым казалось описание отдельных спектаклей, которые относятся к репертоару выбранного театра. В программу включаются разные жанры спектаклей. Театр удовлетворит не только любителей драмы, но и сторонников мюзиклов или оперы. В работе детально описанно восемь из шестнадцати, с моей точки зрения, самых интересных спектаклей из настоящего предложения театра. Речь идёт, например, о мюзикле *Волосы*, премьерой которого театр начал свою деятельность. Это история членов движения хиппи, которые признают свободу и любовь, пользуются наркотиками. Действие кончается смертью одного из главных героев. Спектакль уникальный тем, что у него собственное либретто на русском языке. В некоторых пунктах российская версия отличается от американского оригинала. К драматургии писателя Александра Блока театр обратился посредничеством музыкально-драматической постановки *Балаганчик*, в которой отразились пьеса Блока *Балаганчик* и поэма *Незнакомка*. Важным пунктом в *Балаганчике* является музыка, автором которой является Никита Богословский. *Балаганчик* в театре Стаса Намина первым спектаклем, где играют музыку Богословского после его смерти. Дальнейшими произведениями, входящими в мою работу, являются *Дом Бернарды Альбы*, известный *Иисус Христос - Суперзвезда*, или *Пизанская башня*. *Пизанскую башню* я решила приблизить, так как проблема, указанная в данном спектакле, по моему мнению, близка всему обществу. Это история супружеской пары, которая хочет расстаться после двадцати лет совместной жизни. Несмотря на бурные ссоры, они наконец поймут, что не могут жить отдельно. Также всемирно известная история Дориана Грея (*Портрет Дориана Грея*) не могла быть в главе, касающейся репертоара, пропущена, потому что она интересная и для меня она представляет собой сердечное дело. Захватывающий мюзикл рассказывает о молодом и красивом юноше, Дориане Грее, который попадает под влияние Генри Уоттона. Дориан превратится в плохого человека и каждый его грех проявится на его портрете, который нарисовал поклонник Дориана Бэзил Холлуорд. Дориан боится, что кто-нибудь узнаёт большую тайну о том, что его портрет стареет вместо него. Он хочет уничтожить портрет, но как только он пырнёт картину, он сам падает на пол и умирает. В работе ещё пишется о двух спектаклях для детей, конкретно о мюзиклах *Снежная королева* и *Алиса в Стране чудес*. Второй из них представляет

собой возвращение к творчеству Владимира Высоцкого, музыку которого театр для данново мюзикла сохранил.

Третья глава содержит рецензии к спектаклям *Волосы*, *Иисус Христос - Суперзвезда* и *Пизанская башня*. Рецензии я получила прямо из театра. Это были, скорее всего, газетные статьи или статьи скачанные из интернета. По словам работников театра, наиболее рецензий было к мюзиклу *Волосы*. Я стремилась выбрать такие рецензии, которые отражали разные мнения журналистов. Аркадий Кадиев написал отрицательную рецензию, в которой он говорит о не очень профессиональном исполнении ролей. Вторая была более положительной. Аркадий Петров написал, что он не видит в спектакле никакой проблемы. Ему нравились голоса двух певиц, остальные были, с его точки зрения, средними. Но с другой стороны, приятным сюрпризом были для него коллективные сцены. В газете „Версия“ было высказанно мнение, что люди должны быть признательны, потому что Волосы являются пользой для культуры. Также рецензии к остальным двумя постановкам вызвали у меня позитивные эмоции. Я пришла к выводу, что хорошие мнения журналистов о работе *Театра музыки и драмы Стаса Намина* и бурные аплодисменты публики в конце спектаклей, которых я была свидетелем, показывают, что театр благополучный и привлекательный для зрителей любого возраста.

ANOTACE

Jméno a příjmení: Nikola Fikrová

Název katedry a fakulty: Katedra slavistiky, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Název práce: Prezentace ruské divadelní scény českému divákovi (Театр музыки и драмы Стаса Намина)

Vedoucí práce: PhDr. Milena Machalová

Počet znaků: 53 346

Počet titulů použité literatury: 2 (+ 33 internetových odkazů)

Klíčová slova: divadlo, soubor, představení, inscenace, muzikál, scéna, autor

Charakteristika: Tématem mé bakalářské práce je prezentace ruské divadelní scény českému divákovi. Úkolem bylo nahlédnout do historie vývoje divadla v Moskvě v období od roku 1950 do současnosti. Hlavním cílem práce bylo popsat moskevskou divadelní scénu, a konkrétně divadlo *Театр музыки и драмы Стаса Намина*, přiblížit jeho zaměření, koncepci a repertoár. Byl vytvořen glosář základních pojmů souvisejících s divadlem.

BIBLIOGRAFIE

Literatura:

1. Brockett O. G. *Dějiny divadla*. 8. vydání, Praha, 1999. ISBN 80-7106-364-9 (Nakladatelství Lidové noviny)

2. Ожегов, С. И. *Толковый словарь русского языка*. Том 2, Москва, 2009

Internetové zdroje:

<http://namintheatre.ru/viewtopic.php?t=202&sid=8160ff5fcc17b340aeed726e590662cd>
(navštíveno 3. 4. 2011)

<http://namintheatre.ru/viewtopic.php?t=203> (navštíveno 30. 3. 2011)

http://ru.wikipedia.org/wiki/%C8%F1%F2%EE%F0%E8%FF_%F2%E5%E0%F2%F0%E0_%E2_%D0%EE%F1%F1%E8%E8 (navštíveno 5. 3. 2011)

http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%81_%D0%9D%D0%B0%D0%BC%D0%B8%D0%BD (navštíveno 23. 12. 2010)

<http://stasnamin.ru/family/> (navštíveno 15. 2. 2011)

<http://www.city-fm.ru/news/?id=396702> (navštíveno 3. 4. 2011)

<http://www.dilia.cz/synopsis/show/id/960> (navštíveno 23. 3. 2011)

<http://www.echo.msk.ru/programs/beseda/12810/> (navštíveno 30. 3. 2011)

<http://www.gramota.ru/>

<http://www.kassir.ru/msk/db/text/723060227.html> (navštíveno 3. 4. 2011)

http://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/teatr_i_kino/RUSSKI_TEATR_TEATR_ROSSII.html?page=0,12 (navštíveno 5. 3. 2011)

http://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/teatr_i_kino/RUSSKI_TEATR_TEATR_ROSSII.html?page=0,14 (navštíveno 5. 3. 2011)

http://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/teatr_i_kino/RUSSKI_TEATR_TEATR_ROSSII.html?page=0,15 (navštíveno 5. 3. 2011)

http://www.kultura-portal.ru/tree_new/cultpaper/article.jsp?number=694&crubic_id=100422&rubric_id=206&pub_id=814233 (navštíveno 5. 12. 2010)

<http://www.mr2000.ru/theatres/18590/> (navštíveno 25. 2. 2011)

<http://www.smotr.ru/prensa/rec/hair.htm#vek> (navštíveno 11. 4. 2011)

<http://www.smotr.ru/prensa/rec/hair.htm#ver> (navštíveno 11. 4. 2011)

<http://www.smotr.ru/prensa/rec/hair.htm#Сегодня> (navštíveno 11. 4. 2011)

<http://www.stasnamin.ru/as%20a%20composer/jazz.html> (navštíveno 1. 3. 2011)

http://www.stasnamin.ru/theatre/repertoire/snow_queen.html (navštíveno 9. 4. 2011)

<http://www.stasnamintheatre.ru/performance/> (navštíveno 23. 3. 2011)

<http://www.stasnamintheatre.ru/performance/alisa-v-strane-chudes/>

(navštíveno 9. 4. 2011)

<http://www.stasnamintheatre.ru/performance/balaganch/> (navštíveno 4. 11. 2010)

<http://www.stasnamintheatre.ru/performance/dorian-gray/> (navštíveno 3. 4. 2011)

<http://www.stasnamintheatre.ru/performance/hair/> (navštíveno 4. 11. 2010)

<http://www.stasnamintheatre.ru/performance/house/> (navštíveno 4. 11. 2011)

<http://www.stasnamintheatre.ru/performance/jesus/> (navštíveno 4. 11. 2010)

http://www.stasnamintheatre.ru/performance/s_koroleva/(navštíveno 9. 4. 2011)

<http://www.stasnamintheatre.ru/performance/tower/> (navštíveno 1. 4. 2011)

<http://www.stasnamintheatre.ru/theatre> (navštíveno 25. 2. 2011)

http://www.stasnamintheatre.ru/theatre/stas_namin/ (navštíveno 25. 2. 2011)

<http://www.teatrdoc.ru/> (navštíveno 16. 3. 2011)

<http://www.vakhtangov.ru/history/> (navštíveno 8. 3. 2011)

Interní zdroje divadla:

Archiv, ústřižky z novin apod.

PŘÍLOHY

1. SLOVNÍK ZÁKLADNÍCH DIVADELNÍCH POJMŮ

A

абонемент, -а, <i>м.</i>	předplatné
абонент, -а, <i>м.</i>	předplátitel
авансцена, -ы, <i>ж.</i>	předscéna
актёр, -а, <i>м.</i>	herec
актриса, -ы, <i>ж.</i>	herečka
антракт, -а, <i>м.</i>	přestávka

Б

балерина, -ы, <i>ж.</i>	balerína
балет, -а, <i>м.</i>	balet
балетмейстер, -а, <i>м.</i>	baletní mistr
балкон, -а, <i>м.</i>	balkón
билет, -а, <i>м.</i>	lístek, vstupenka
билетёр, -а, <i>м.</i>	uvaděč
билетёрша, -и, <i>ж.</i>	uvaděčka

Г

гардероб, -а, <i>м.</i>	šatna
гардеробщик, -а, <i>м.</i>	šatnář
гардеробщица, -ы, <i>ж.</i>	šatnářka
гастролировать, -ю, -ешь	hostovat
гримёр, -а, <i>м.</i>	maskér

Д

драма, -ы, <i>ж.</i>	drama, činohra
драматургия, -и, <i>ж.</i>	dramaturgie

З

занавес, -а, <i>м.</i>	opona
------------------------	-------

зр <u>и</u> тель, -я, <i>м.</i>	divák
зр <u>и</u> тельный зал, -ого, -а, <i>м.</i>	divadelní sál
И	
исполн <u>и</u> тель, -я, - <i>м.</i>	účinkující
К	
ком <u>е</u> дия, -и, <i>жс.</i>	komedie
ку <u>к</u> ла, -ы, <i>жс.</i>	loutka
ку <u>л</u> иса, -ы, <i>жс.</i>	kulisa
Л	
ло <u>ж</u> а, -и, <i>жс.</i>	lóže
М	
марион <u>е</u> тка, -и, <i>жс.</i>	loutka
музык <u>а</u> нт, -а, <i>м.</i>	hudebník
м <u>ю</u> зикл, -а, <i>м.</i>	muzikál
О	
о <u>п</u> ера, -ы, <i>жс.</i>	opera
о <u>п</u> ер <u>е</u> тта, -ы, <i>жс.</i>	opereta
орк <u>е</u> стр, -а, <i>м.</i>	orchestr
освет <u>и</u> тель, -я, <i>м.</i>	osvětlovač
освещ <u>е</u> ние, -я, <i>ср.</i>	osvětlení
П	
парт <u>е</u> р, -а, <i>м.</i>	přízemí
пев <u>е</u> ц, -в <u>ц</u> а, <i>м.</i>	zpěvák
пев <u>и</u> ца, -ы, <i>жс.</i>	zpěvačka
пом <u>о</u> щник режисс <u>ё</u> ра, -а, <i>м.</i>	inspicient
постан <u>о</u> вка, -и, <i>жс.</i>	uvedení, inscenace
предвар <u>и</u> тельная про <u>д</u> ажа, -ой, -и, <i>жс.</i>	předprodej
прем <u>ь</u> ера, -ы, <i>жс.</i>	premiéra
прож <u>е</u> ктор, -а, <i>м.</i>	reflektor
п <u>у</u> блика, -и, <i>жс.</i>	publikum

п <u>ь</u> еса, -ы, <i>жс.</i>	divadelní hra
Р	
режисс <u>ё</u> р, -а, <i>м.</i>	režisér
режисс <u>ё</u> р-постан <u>о</u> вщик, -а, -а, <i>м.</i>	hlavní režisér
режиссу <u>р</u> а, -ы, <i>жс.</i>	režie
репети <u>ц</u> ия, -и, <i>жс.</i>	divadelní zkouška
р <u>я</u> д, -а, <i>м.</i>	řada
С	
спекта <u>к</u> ль, -а, <i>м.</i>	představení
сто <u>и</u> мость бил <u>е</u> та, -и, -а, <i>жс.</i>	vstupné
суфл <u>ё</u> р, -а, <i>м.</i>	náповěда
суфл <u>ё</u> рская буд <u>к</u> а, -ой, -и, <i>жс.</i>	náповědní budka
с <u>ц</u> ена, -ы, <i>жс.</i>	scéna
сценар <u>и</u> й, -я, <i>ср.</i>	scénář
сценар <u>и</u> ст, -а, <i>м.</i>	scénárista
Т	
танц <u>о</u> вщик, -а, <i>м.</i>	tanečník baletu
танц <u>о</u> вщица, -ы, <i>жс.</i>	baletka
танц <u>о</u> р, -а, <i>м.</i>	tanečník
танц <u>о</u> рка, -ы, <i>жс.</i>	tanečnice
теат <u>р</u> , -а, <i>м.</i>	divadlo
театрал, -а, <i>м.</i>	milovník divadla
трагед <u>и</u> я, -и, <i>жс.</i>	tragédie
трупп <u>а</u> , -ы, <i>жс.</i>	divadelní soubor
У	
уверт <u>ю</u> ра, -ы, <i>жс.</i>	předehra
Ф	
фой <u>е</u> , 0, <i>ср.</i>	foyer
Х	
хореограф <u>и</u> я, -и, <i>жс.</i>	choreografie

хормейстер, -а, *м.*

sbormistr, dirigent

2.SOUNDTRACK K RUSKÉ VERZI MUZIKÁLU *ВОЛОСЫ*

3. PROSPEKTY K PŘEDSTAVENÍM